

Sabira Ståhlberg

MIRANDA¹

Illusztrálta: Maria Viitasalo

Fordította: Domokos Johanna

Lektorálta: Kovács Bea

Könnyen érthető kommunikáció

KÉK irodalom

1. szint

© Bokpil 2026

¹ Ez a szöveg az első önálló magyarul megjelent *könnyen érthető kommunikáció* nyelvén íródott irodalmi műfordítás. Magyarul eleddig csak egyetlen műben jelent meg KÉK irodalmi alkotás, I. Kovács Laura Rozália: *Belső tenger* c. regény KÉK irodalmi nyelvű összefoglalója, melyet Farkasné Dr. Gönczi Rita készített (Partvonal Kiadó, 2021). E műfordítással egyszerre jelenik meg a Napútonline.hu oldalon Domokos Johanna és Tivadar Pedro KÉK Esti meséje.

1. fejezet

A nevem Sára Miranda.

Szeretem a Sára nevet,

de a Miranda furcsán hangzik.

Anya azt mondja, hogy ez egy szép név.

– A nagymamám is így hívták.

A nagymamám jó ember volt.

Bátor volt és kedves.

Az iskolában mindenki Mirának hív.

Anya és apa is így szólít.

– A Mira rövidebb – mondja apa.

Könnyebb kimondani.

A Mira név illik hozzám, mert alacsony vagyok.

Én inkább azt szeretném, ha Sárának hívnának.

De senki sem akarja a valódi nevemet használni.

Igazából ez nem is olyan fontos.

Úgysem beszél velem senki.

Sem az iskolában, sem otthon.

Anyával és apával élek.
Nincs testvérem.
Egy társasház harmadik emeletén lakunk.
A ház fehér, sárga erkélyekkel.
Szeretem a sárga színt, de a fehéret nem.
Szerintem a fehér hideg szín.

Anya és apa ritkán vannak otthon.
Kevés idejük van rám.
Mindig dolgoznak.
Van egy boltunk.
A bolt kora reggeltől késő estig nyitva van.
Sokan járnak oda.
Van, aki vásárolni jár oda,
van, aki csak beszélgetni.

Néha én is elmegyek a boltba.
Szeretnék beszélni anyával vagy apával.
De nincs idejük.
Mindig vannak vevők a boltban.
– Kicsim, este beszélünk – mondja anya.
De este már nagyon fáradt.
Anya és apa mindig kimerülten érnek haza.

Sokat vagyok egyedül.

Az iskolában is magányos vagyok.

Ott sem törődik velem senki.

Vagyis ez nem teljesen igaz.

Úgy tesznek, mintha törődnének velem.

De csak azért, hogy bántsanak.

De hadd gondolkodjam el!

Ha valakit szeretünk,

akkor nem bántjuk, ugye?

Én így gondolom.

Ha tényleg fontos nekünk valaki,

nem okozunk neki gondot.

A törődés azt jelenti,

hogy kedveljük a másikat.

Engem nem kedvelnek az iskolában.

A fiúk elveszik a könyveimet és eldugják.

A lányok meghúzzák a hajamat.

Azt mondják, ez vicces.

Szerintük csak ugratnak.

Minden nap keresnem kell a cipőmet.

Nem jó iskolába járni.

Ha őszinte akarok lenni:

félek iskolába menni.

Sokszor nem találom a könyveimet,
a ceruzáimat vagy a táskámat.

Hazamenni is félek.

Mit fog mondani anya?

Mindig megkérdezi,
miért veszttem el a dolgaimat.

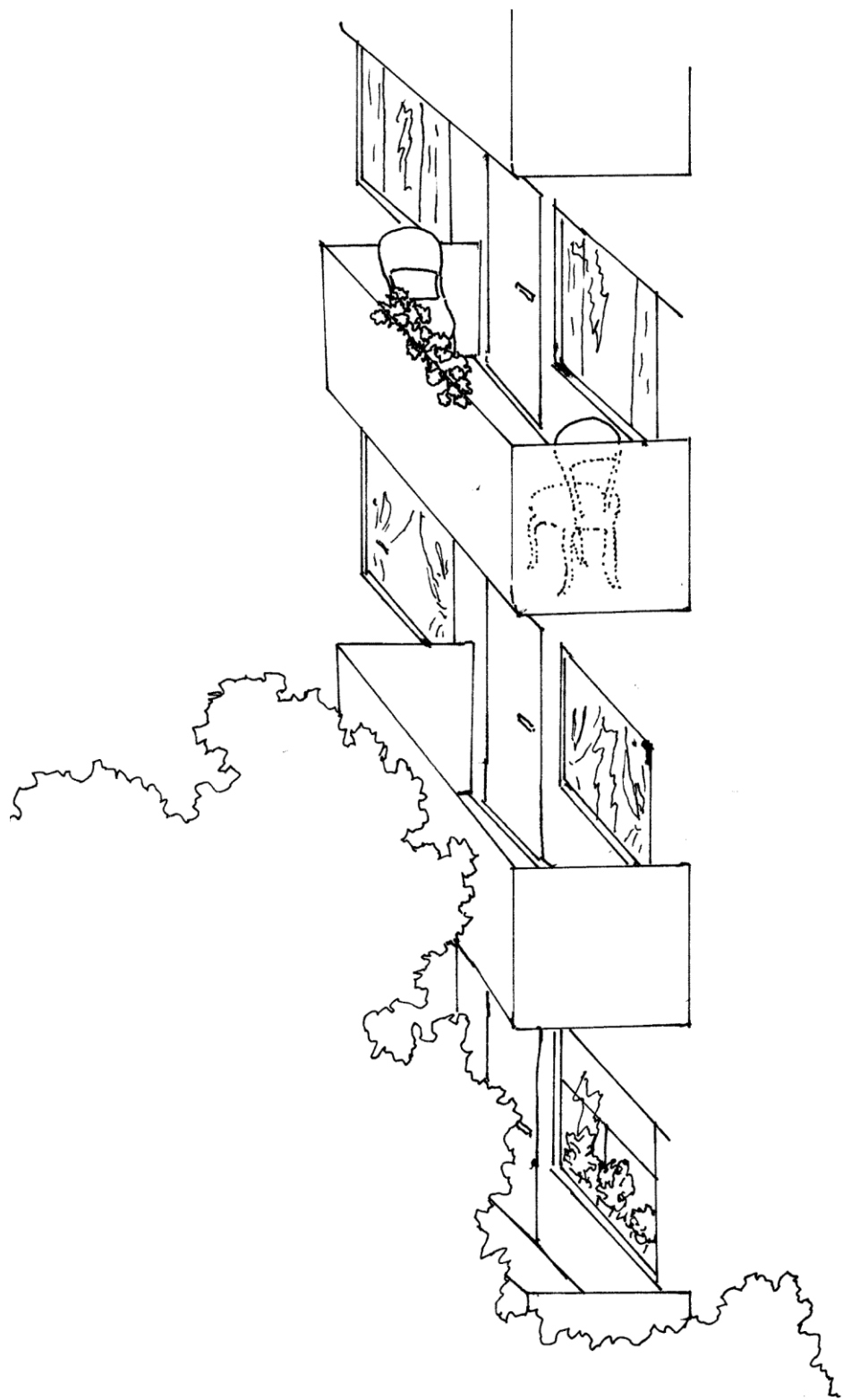
Nem alszom jól.

Szinte minden nap fáj a fejem.

Reggel nem akarok felkelni.

És egyáltalán nem akarok iskolába menni.

Azt hiszem, ezt úgy hívják, hogy bántalmazás.

2. fejezet

Sokat olvasok.

Anya szerint túl sokat.

Sok könyvem van.

Van egy plüssmackóm is.

Ő az egyetlen barátom.

Soha nem bánt.

Igaz, beszélni sem tud.

Mackó nem tud megvédeni az iskolában.

Nem is merem magammal vinni.

Félek, hogy a többiek neki is ártanának.

Ma különleges nap van.

Az egész iskola kirándulni megy busszal.

Egy delfináriumba utazunk.

A buszon a tanárnő a delfinekről mesél.

– A delfinárium egy nagy épület – mondja.

Benne van egy hatalmas medence.

A medencében víz van.

Ott élnek a delfinek.

Valaki megkérdezi a buszban:

– Hogyan élhetnek a delfinek a vízben?

Hiszen emlősök.

– Néhány emlős vízben él – válaszolja a tanárnő.

A delfinek a tengerben élnek,
de néhányuk a delfináriumban lakik.

Szeretik az embereket.

Mutatványokat csinálnak nekik.

Én ebben nem vagyok biztos.

Szerintem azért csinálják, mert muszáj.

Biztos nem örülnek annak,
hogy fogságban élnek.

Bemegyünk a delfináriumba.

Nagyon jó helyet találok.

Közvetlenül a medence mellett ülök.

A többiek minél messzebb ülnek tőlem.

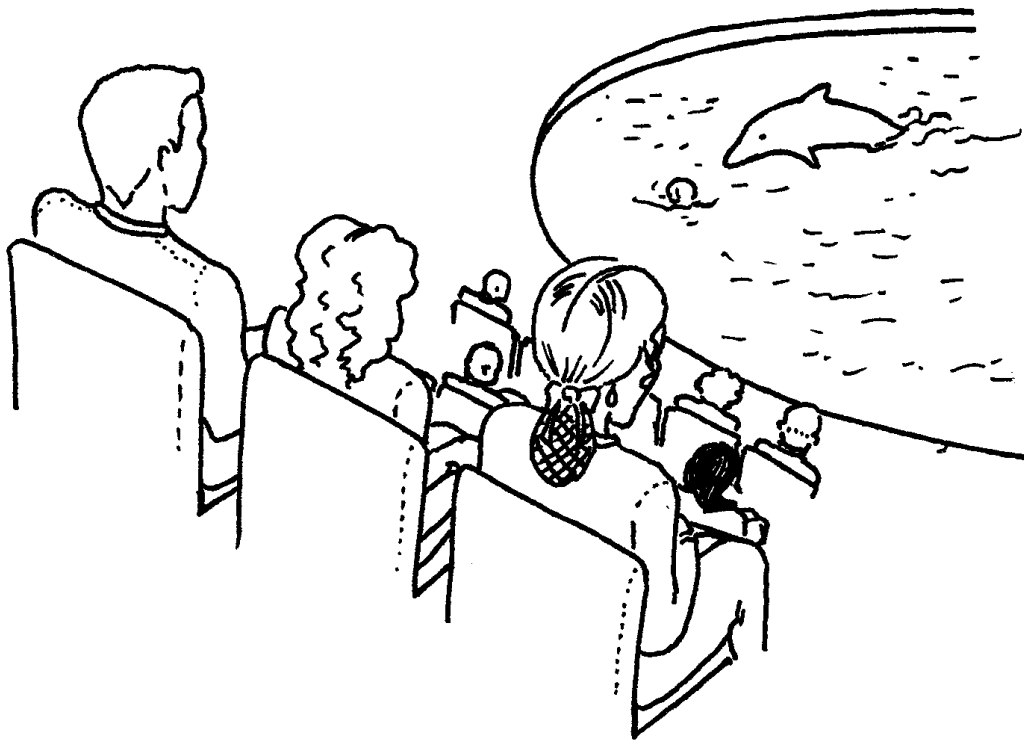
Senki sem ül elém.

Jól látom az egész medencét.

Majdnem meg tudnám érinteni a delfineket.
A delfinek odasodornak a medence széléhez.
Rám néznek.
Mozgatják az uszonyaikat.
Nagyon nagyok és kedves szemük van.

A delfinek fejének a tetején egy nyílás van.
Ezen keresztül vesznek levegőt.
Amikor lebuknak a víz alá, a nyílás bezáródik.
Amikor feljönnek a felszínre, kinyílik.
Olyan hangot ad, hogy: puff.

Nagyon szépeknek találom a delfineket.
A hátuk szürke. A hasuk fehér.
Fekete szemük van.
Gyorsan úsznak.
Nagy karikákon ugranak át.
Kergetik egymást a vízben.
Annyira viccesek!

3. fejezet

Most a delfinek táncolnak.

Láttál már táncoló delfint?

Nagyon szép.

Énekelnek és fütyülnek.

A hangjuk magas.

Olyan, mintha a delfinek mindig nevetnének.

Nem tudom, min nevetnek.

Amikor hallgatom őket, boldog leszek.

Egy fiatal férfi halakat dob nekik.

A medence szélén áll.

A kezében egy vödör van.

A vödör tele van hallal.

Egyszer csak egy delfin kiugrik a vízből.

Meglöki a férfit.

A férfi beleesik a medencébe.

A vödör is beleesik.

A delfinek nevetnek.

Gyorsan megeszik a halakat.

Én is annyira nevetek, hogy leesek a székről.

Beütöm a térdemet. Fáj.

De hamar elfelejtem.

Most labdával játszanak a delfinek.

– Vigyázzatok! – kiált a tanárnő.

A delfinek a nézők közé dobják a labdát.

Utána egyszerre kiugranak a vízből.

Vizet fröcskölnek rám.

De ez nem zavar.

Mindenki tapsol.

Én olyan erősen tapsolok,
hogy kipirosodik a tenyerem.

A delfinek meghajolnak.

Így köszönik meg a tapsot.

Aztán újra halat kérnek.

A férfi kimászik a medencéből.

Hoz egy másik vödör halat.

A delfinek nagyon szeretik a halat.

Én is szeretek halat enni.

A sült hering a kedvenc ételem.

4. fejezet

A delfináriumból egyenesen hazamegyek.

Megállok az ajtó előtt.

Benyúlok a zsebembe.

Ott van a telefonom.

És egy fenyőtoboz.

De hol vannak a kulcsaim?

Még mélyebbre nyúlok a zsebembe.

Átnézem a táskámat is.

A kulcsok nincsenek sehol.

Nagyon megijedek.

Először összeszorul a gyomrom.

Aztán gombóc lesz a torkomban.

Elvesztettem a kulcsaimat.

Most gondolkodnom kell.

Hol láttam őket utoljára?

Az iskolában még nálam voltak.

A delfináriumban is.

Most viszont eltűntek.
Hol eshettek ki?
Legszívesebben sírnék.
Nem tudok bemenni a lakásba.

Várjak anyára? Hívjam fel apát?
Ma apa ér haza előbb.

Anya csak késő este jön.
Fáradt lesz, szomorú és éhes.
Egész nap a boltban dolgozik.
Mindig ezt mondja:
– Micsoda egy fárasztó nap volt!

Nem. Anyát nem hívom fel.
Úgysem tud segíteni.

Most már tudom,
hol veszthettem el a kulcsokat.
Legalábbis azt hiszem.
A delfináriumban leestem a székről,
amikor nevettem.

Valószínűleg akkor estek ki a zsebemből.

Vissza kell mennem a delfináriumba,
mielőtt bezár.

Biztosan valaki megtalálta a kulcsokat.

Visszkapom őket,
csak oda kell érnem időben.

5. fejezet

Visszamegyek busszal a delfináriumba.

Nagyon izgulok.

Mi lesz, ha már mindenki hazament?

Mi lesz, ha senki sem találta meg a kulcsomat?

A hasam görcsben van.

A kezem remeg,

a lábam pedig puha, mint a spagetti.

Mi lesz, ha valaki dühös lesz rám?

Mi lesz, ha nem engednek be?

Biztosan már bezártak.

Mi lesz, ha nem találom meg a kulcsot?

Leszállok a buszról.

Megállok az ajtó előtt.

Persze, nincs szerencsém.

A delfinárium zárva van.

Az épület csendes és sötét.

Az ajtón egy papír van.

Ez áll rajta:

Nyitva: reggel 9 órától délután 4 óráig.

Szombaton és vasárnap zárva.

Ez nem lehet igaz.

Mindig ilyen nagy pechem van!

Ma péntek van.

Ez azt jelenti, hogy a kulcsomat
legkorábban hétfőn kapom vissza.

Nagyon szomorú leszek,
és elindulok.

Aztán eszembe jut valami.
Visszamegyek az ajtóhoz.

Az ajtó üvegből van.
Belátok az épületbe.
A falon egy nagy óra van.
Ránézek az órára.
Negyed öt van. Már késő,
de bent valami megmozdul.

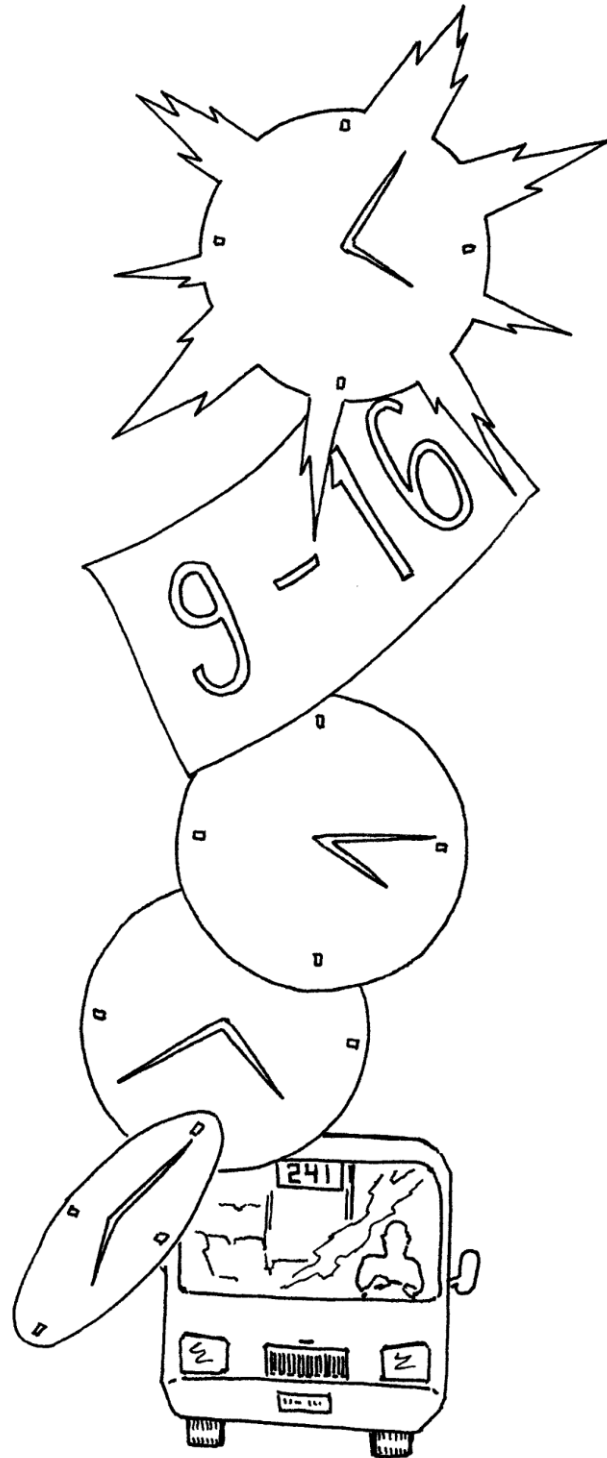
Ó! Csak a delfinek ugrálnak a medencében.

Sírni kezdek.

Mit fog anya mondani?

Most mit csináljak?

Tudok egyáltalán valamit tenni?

6. fejezet

Abban a pillanatban
egy férfi megy el az ajtó előtt.
Fekete farmert és kék pulóvert visel.
Magas és vékony, sötét haja van.

Rögtön felismerem.
Ő az a fiatal férfi, aki etette a delfineket.
Ő esett bele a vízbe!

Gyorsan kopogok az ajtón.
Meghall engem? Megáll?
Nem... Továbbmegy.
– Várjon! – kiáltom,
és még hangosabban kopogok.

Igen! Végre!
Meghallja a kopogásom, és megfordul.
Int a kezével, hogy várjak.
A fiatal férfi elmegy egy kulcsért,
és kinyitja az ajtót.

– Szia! Mit keresel itt? – kérdezi.

Már bezártunk.

– Sajnálom. Tudom, hogy bezártak.

De elvesztettem a kulcsomat – mondom halkán.

Itt, a delfineknel.

– Értem – mondja.

Legszívesebben elsüllyednék szégyenemben.

Vagy messzire elfutnék.

A férfi megvakarja a fejét.

Aztán oldalra billenti.

– Hát... – mondja újra.

Igazából nem szabadna senkit beengednem.

De gyere be.

– Nem akarok bajt okozni – mondom.

– Csak megkeresem a kulcsomat.

Egy perc sem lesz.

– Egy elveszett kulcs nagy gondnak számít.

Ha ilyen gond van, beengedhetlek.

Megkeressük a kulcsodat.

– Hogy hívnak? – kérdezi.

– Mira – felelem.

Aztán gyorsan javítom magam.

– Bocsánat. Nem így hívnak.

Az igazi nevem Sára.

Sára Miranda.

A férfi nevet.

– Tudod – mondja –,

olyan vagy, mint a húgom.

Ő is különleges.

Biztos ugyanabba az iskolába jártok.

– Szerintem nem – mondom halkán.

De a férfi folytatja:

– Ismerek valakit,

akit Mirandának hívnak.

Szeretnél vele találkozni?

Nagyszerű lény.

A Miranda név azt jelenti, hogy csodálatos.

Tudtad?

– Akkor én is csodálatos vagyok – mondom,
mielőtt gondolkodnék.

A férfi újra nevet.

Kedvesnek tűnik.

– Persze – mondja.

– Minden Miranda nevű embernek
kedvesnek kell lennie.

Nem tudom, miért,
de melegség tölti el a szívemet.

– Gyere utánam! – mondja a férfi.

7. fejezet

Odamegyünk a medence széléhez.

A férfi mesél magáról.

Márknak hívják.

Az egyetemen biológiát tanult.

Márk három éve dolgozik a delfináriumban.

Nagyon szereti a munkáját.

Kérdezi, hova járok iskolába.

Kiderül, hogy a húga másik iskolába jár.

De ugyanannyi idős, mint én.

Márk a delfineket szereti a legjobban a világon.

Elmondom neki,

hogy én is szeretem őket.

– A delfinek most neked énekelnek – mondja Márk.

Hallod? Ez különleges dal.

Csak neked éneklik.

Azt kérdezik, ki vagy,

és így köszöntenek téged.

Figyelmesen hallgatom a delfinek hangját.

Igen. A delfinek tényleg nekem énekelnek.

Elúsznak előttem a medencében.

A szemükkel és a mozdulataikkal megmutatják,
hogyan beszélnek hozzám.

Vicces hangjuk van.

Nyikorognak és fütyülnek.

Olyanok, mint a kisgyerekek.

– Annyit beszélnek, mint az emberek – mondom meglepetten.

– Még többet is – válaszolja Márk.

Folyton beszélgetnek.

De csak jó és kedves dolgokról.

Például a halakról.

– Mit mondanak most? – kérdezem.

– Éppen enni szeretnének.

Egyébként én is éhes vagyok.

Az evés a legjobb dolog a világon.

Szeretted a sajtos szendvicset?

– Igen – felelem.

Nagyon szeretem.

Aztán elszégyellem magam.

Anya azt mondja, ha étellel kínálnak,
azt illik mondani, hogy: nem, köszönöm.

Csak akkor mondhatok igent,
ha vendégségbe hívnak.

Talán most vendég vagyok?

Márk leül egy székre.

Kivesz egy kis csomagot a táskájából.

Márk felém nyújt egy sajtos szendvicset.

– Tessék – mondja.

– Biztos nagyon éhes vagy.

Csak bólintani tudok.

Nagyon éhes vagyok.

– Tudom – mondja Márk.

Ma az iskoláddal voltál itt.

Emlékszem, elől ültél.

Márk szalámis szendvicset eszik.

Bekap egy darab szalámit.

Én beleharapok a sajtos szendvicsbe.

– Kedves vagy – mondom.

És nagyon finom a szendvics.

Márk majsolja a szendvicsét.

– Köszönöm.

Én készítem a szendvicseimet – mondja.

Aztán egy kicsit gondolkodik.

– Még nem vagyok igazán jó ember.

Talán egyszer az leszek. Ki tudja?

A delfinek az igazán kedvesek.

Segítik egymást.

És az embereknek is segítenek.

8. fejezet

– Hogyan segítenek nekünk a delfinek? – kérdezem.

– Érzik, milyen a kedved – válaszolja Márk.

– Tudják, hogy boldog vagy-e, vagy szomorú.

Ha örülsz, ők is örülnek.

Ha szomorú vagy, megnevettetnek –
magyarázza Márk.

– Boldog leszek,

ha találkozom egy delfinnel? – kérdezem.

– Persze – mondja Márk.

A delfinek nagyon sokat nevetnek.

Nem tudsz nem nevetni velük.

A nevetésük ragadós.

– Ezért nevetsz te is mindig? – kérdezem.

Márk olyan hangosan nevet,

hogy visszhangzik a medence mellett.

Aztán Márk komoly lesz.

Megkérdezi tőlem:

– Te soha nem nevetsz?

Megrázom a fejem,
és a padlót nézem.

- Miért nem nevetsz? – kérdezi Márk.
- Soha nem vagy boldog?
- Nincs min nevetnem – felelem.

– Ezt nem hiszem – mondja Márk.

Mindenki képes nevetni.

Mindenkinek kellene is nevetnie.

A nevetés jót tesz az egészségnek.

A medencére nézek.

– Az iskolában eldugják a dolgaimat.

Kiáltoznak velem.

Rossz történeteket találnak ki rólam.

Azt mondják, hogy buta vagyok és csúnya.

Márk egy kicsit gondolkodik.

Aztán azt mondja:

– Én nem másokon nevetek.

Azért nevetek, mert boldog vagyok.

Boldog vagyok, mert finom szendvicset eszem.

– Ez elég hozzá? – kérdezem.

–Igen. Boldog vagyok azért is,
mert ma kék az ég, és süt a nap –
folytatja Márk.

De a legjobban azért nevetek,
mert a delfinek is boldogok.

– Én soha nem leszek igazán boldog – mondom.

9. fejezet

Márk mosolyog, és a medencére mutat.

– A delfinek is szoktak félni
és szomorúak lenni – mondja.

De mindig újra boldogok lesznek.

Megrázom a fejem. Nem hiszem el.

– A delfinek olyannak szeretnek,
amilyen vagy.

Sosem mondják, hogy buta vagy,
vagy rossz vagy.

Teljesen elfogadnak – mondja Márk.

Még mindig nem hiszek neki.

– Nem ilyen könnyű boldognak lenni – mondom.

– Igazad van. Nekünk, embereknek, ez nehezebb.

Mi túl sokat agyalunk.

A delfinek másképp élnek.

Szeretnek játszani. Szeretnek énekelni.

És nagyon szeretik,

ha megvakarják a hasukat – mosolyog Márk.

- Akkor boldogok? – kérdezem.
- Persze! Gyere, és nézd meg!

Márk beleteszi a kezét a vízbe,
és megloccsolja vele a medencét.

- Szia, Miranda! – kiáltja.

Semmi sem történik.

Újra megloccsolja a vizet,
de még mindig nem jön delfin.

- Biztos halat szeretne – gondolkodik Márk hangosan.

Ma már kaptak enni,
ezért csak egy halat adok neki.
Ha túl sokat eszik, nem érzi jól magát.

Elmegy egy halért.

Én lenézek a vízbe.

A medence nagyon mély.

Nem látom az alját.

Aztán megérkezik Miranda.

Kiugrik a vízből.

Majdnem hozzám ér.

Aztán újra lebukik.

- Elűnt! – kiáltom.
 - Mindjárt visszajön – nevet Márk.
- Szeretnéd megetetni?

A kezembe adja a halat.

Csúszós és hideg.

A víz fölé tartom.

Miranda körbeúszik a medencében.

Aztán felemeli az orrát.

A halat nézi.

Megáll a kezem mellett.

- Milyen szép! – suttogom.

10. fejezet

Miranda kisebb, mint a többi delfin.

Hosszú szája van, tele éles fogakkal.

A nyelve rózsaszín.

Szerintem Miranda a legszebb élőlény,

akit valaha láttam.

Úgy néz ki, mintha mosolyogna rám.

Miranda teljesen mozdulatlanul áll a vízben.

– Vár – suttogja Márk.

Figyeli, milyen ember vagy.

Biztos akar lenni, hogy nem vagy veszélyes.

– Nem vagyok veszélyes! – hangsúlyozom.

– Ezt előre nem lehet tudni – nevet Márk.

Miranda közelebb úszik.

Mozgatja az uszonyait.

Kiveszi a halat a kezemből, és eltűnik a vízben.

– Most már megvakargathatod a hasát – mondja Márk.

Kedvel téged.

Márk mindkét kezével megkopogtatja
a medence szélét.

Miranda felúszik a felszínre,
és egészen közel jön.

A hasát felfelé fordítja.

– Tessék – mondja Márk.

Óvatosan megvakarom Miranda hasát.

A bőre kemény.

– Teljesen vizes! – kiáltom.

Márk olyan hangosan nevet,
hogy majdnem beleesik a medencébe.

– Persze, hogy vizes! – mondja.

A vízben él.

Miranda is nevet.

Annyira csodálatosan nevet Márk és Miranda,
hogy én is nevetni kezdek.

Már nagyon régen nem nevettem.

A hasam is belefájdul.

Milyen jó is nevetni!

11. fejezet

A többi delfin is odajön Mirandához.

Öten vannak.

Lökdösik egymást.

– A barátaink is szeretnének halat – mondja Márk.

Ha egyet megetetsz,

mindegyiket meg kell etetni.

– Márk – kérdezem aggódva –,

nem fogják bántani Mirandát?

– Nem – feleli Márk.

Az itteni delfinek nem bántják egymást.

Legjobb barátok.

– Akkor miért néz ki olyan veszélyesnek,
amikor lökdösik egymást? – kérdezem.

– Néha játszanak.

Ilyenkor lökdösik egymást.

Így mutatják meg,

hogyan szeretik egymást – magyarázza Márk.

– És a tengerben? A vadon élő delfinek
sem veszekednek vagy verekednek? – kérdezem.

– Nagyon ritkán – válaszolja Márk.

A delfinek csoportban élnek.

Össze kell dolgozniuk,

mert a cápák megtámadják őket.

Ha egy cápa rátámad a csoportra,

az egész csapat együtt védekezik.

Az iskolára gondolok.

Ott mindenki ellenem fordul.

Miért? Nem értem.

Én nem vagyok cápa.

Nem vagyok veszélyes.

Miért bántanak mégis?

Úgy döntök, megkérdezem Márkot.

– Márk, miért gonoszak olykor az emberek? –
kérdzem óvatosan.

Márk megvakarja a fejét.

– Nem tudom.

De szerintem azok, akik másokat bántanak,
hatalmat akarnak.

Azt akarják érezni,

hogy ők a legerősebbek és a legjobbak.

Ez butaság – mondom –, teljesen értelmetlen.

– Egyetértetek – feleli Márk.

Mégis sok ember bánt másokat.

– Akit bántanak,

az nagyon sokat szenved – mondom halkán.

– Igen. Akik bántanak másokat,

sokszor nem is tudják,

mekkora fájdalmat okoznak – mondja Márk.

– És ha megtudják, akkor abbahagyják? – kérdezem.

Vagy ha valaki őket kezdi bántani?

– Attól függ – válaszolja Márk.

Miranda kidugja az orrát a vízből.

Látszik rajta, hogy még több halat szeretne.

– Igen, igen! – nevet Márk.

Holnap kapsz még!

12. fejezet

– Mit értesz ezen? – kérdezem.

Miért hagyná abba valaki a gonoszkodást?

Azt gondolják, hogy vicces.

Legalábbis azt mondják, hogy ez nekik szórakoztató.

– Nem mindenki száll bele – mondja Márk.

Sokszor van egy vezető.

A többiek csak mellette állnak.

Ők is részt vesznek benne,

de nem ők irányítják.

– Akkor ők nem számítanak bántalmazónak? – kérdezem.

– De igen – feleli Márk.

Persze, hogy bántanak ezzel másokat.

– Miért csinálják? – kérdezem.

– Sokszor azért, mert félnek.

Attól félnek, hogy egyszer őket is bántani fogják.

Ezért nem szólnak, és nem állítják meg a többieket,

magyarázza Márk.

– Én is ezt tapasztaltam – mondom.

Az osztályomban is van néhány gyerek,

aki nagyon gonsz.

A többiek meg követik őket.

Sokan pedig csak csendben maradnak.

Egy ideig gondolkodom.

Furcsa...

Márk nagyon sokat tud.

Úgy ért meg engem, ahogy eddig még senki.

– Honnan tudsz ennyit

a bántalmazásról? – kérdezem.

– Tavaly a húgomat is bántották – mondja Márk komolyan.

– Mi történt? –kérdezem.

– Sikerült megállítania őket – mondja Márk.

– Szerintem ez lehetetlen – mondom.

– Nem lehet megállítani őket.

– De meg lehet – feleli Márk.

– A húgom mérges lett,

és határozottan megmondta,

hogy hagyják abba.

A családunk végig mellette állt.

Még mindig nehezen hiszem el.

– Segített? – kételkedem.

– Először nem.

Továbbra is bántották az iskolában.

De a húgom kitartott.

Két hónap múlva

már senki sem merte bántani.

– Szerintem engem örökké bántani fognak –
mondom szomorúan.

– Én nem vagyok ilyen kitartó. Én félek.

13. fejezet

Miranda odateszi az orrát a medence széléhez.

- Szerintem Miranda azt gondolja,
hogy túl sokat beszélünk – jegyzi meg Márk.
- Na, Miranda! Szerinted mit kellene tennünk?

Miranda kedves szemekkel néz rám.

Oldalra fordítja a fejét,
és megcsapja a vizet a farkával.

- Miranda azt mondja,
hogy ne félj – mondja Márk.
- Mi lenne, ha megmutatnád a többieknek,
mit tudsz? – kérdezi Márk.

Vagy elmondanád nekik, amit tudsz?

Biztos vagyok benne, hogy sok mindent tudsz.

- Szerintem őket ez nem érdekli – felelem.
- Amikor iskolában vagyok, olyan érzésem van,
mintha ketrecben lennék.
- Miért? – kérdezi Márk.
- Nincs bátorságom megszólalni – mondom.

– Bármit mondok,
még hangosabban kezdenek csúfolni.

Márk megrázza a fejét.

– Szabadnak kell lenned – mondja.
– Ne hagyd, hogy bárki megakadályozzon abban,
hogymagad legyél.

Miranda megcsapkodja az uszonyait.

Fütyül és nyikorog.

– Nézd a delfineket! – mondja Márk.
– Ezek itt a medencében élnek.

Az igazi otthonuk a tenger.

Egy nap akár száz kilométernél is többet úszhatnak.

A medencében erre nincs elég hely.

– Akkor szabadon kellene élniük – mondom.
– Ez már nem lehetséges – feleli Márk.
– Mind itt, a medencében születtek.

Miranda soha nem látta a tengert.

A természetben nem tudna életben maradni.

– A delfineknek mindig szabadnak kellene lenniük –
mondom halkán.

- Egyetértetek – válaszol Márk.
- Vadon élő delfineket nem szabad befogni.

De az olyan delfinek, mint Miranda,
a delfináriumban kell, hogy éljenek.

- Nem érzi magát fogolynak? – kérdezem.
- Nem tudom. Szerintem nem.

De azt tudom, hogy a tengerben Miranda éhen halna.

És beteg is lehetne – toldja meg Márk.

Itt nagyon vigyázunk rá.

- Itt nincsenek cápák – mondom.
- Pontosan. És nem akad bele halászhálóba.

A medence vize tiszta.

Mindig kap elég ennivalót.

Itt senki sem vadászik rá.

14. fejezet

Miranda hempereg a vízben,

és csapkod a farkával.

Visszacsúszik a medencébe.

A többi delfinnel együtt körbe-körbe úszik.

– Miranda nagyon nem szereti,

ha valaki korlátozni akarja.

Ezt határozottam megmutatja – mondja Márk.

– Hogyan? – kérdezem.

– Egyszerűen visszautasítja.

Megáll. Nagyon világosan azt mondja: Elég!

– Honnan tudod? – kérdezem.

– Miranda ilyenkor teljesen mozdulatlan marad – mondja Márk.

Különleges hangot is kiad.

Ez nem egy kellemes hang.

De ettől ő még nem gonosz.

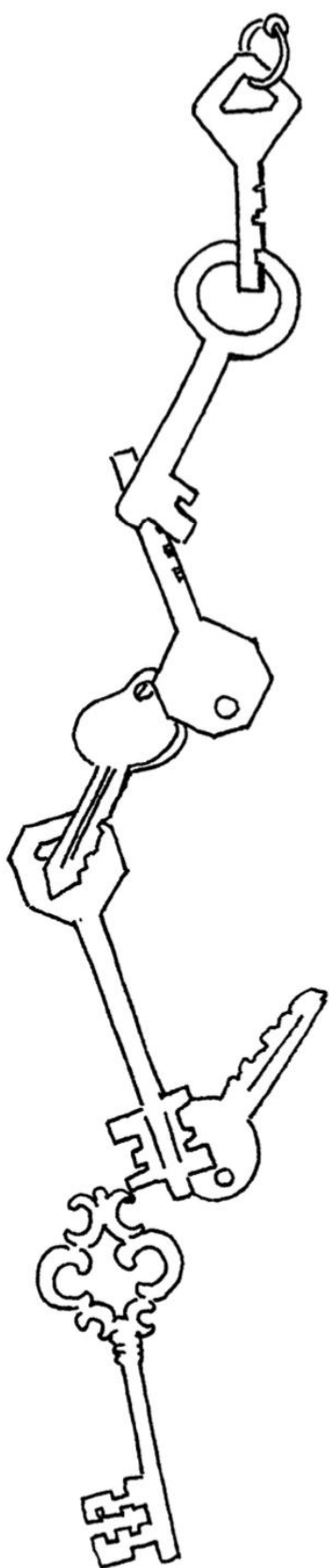
Ekkor hirtelen megérték valamit.

Az iskolában én is megmutathatom,

hogy nem tűröm tovább.

Megállhatok mozdulatlanul, mint Miranda.

Várhatok csendben,
amíg abbahagyják a csúfolást.
Amikor ők is elcsendesednek,
elmondhatom, mit gondolok.
Nem helyes, hogy bántanak engem.

15. fejezet

– Ideje mennem – mondja Márk.
Csak még elveszem a kabátomat.
Amíg értemegyek,
megkereshetnéd a kulcsodat.

Jaj, a kulcsom!
Teljesen elfelejtettem.
Odamegyek ahhoz a székhez, ahol délután ültem.
Ott van!
Igazam volt. A kulcs a szék alatt van.
Nagyon örülök. Igazán boldog vagyok.

Ekkor Miranda elkezd hívogatni engem.
Csapkod az uszonyaival,
és mintha ezt mondaná:
– Gyere ide! Kérlek!

Odafutok Mirandához.
Abban a pillanatban lebukik a víz alá.
Erősen rácsap a farkával a vízre.

Nagy csobbanás! Tetőtől talpig vizes leszek.

És elejtem a kulcsot.

– Segítség! – kiáltom.

Jaj, a kulcsom! Beleesett a medencébe.

Márk lassan odasétál.

Nevet.

Majdnem mérges leszek rá.

Vissza kell szereznem a kulcsomat.

Mit fog mondani anya és apa,

ha a kulcs a medence alján marad?

Hogyan magyarázzam el, hogy a vízbe esett?

És mi van, ha...

– Miranda megeheti a kulcsot? – kérdezem ijedten.

– Miranda csak halat eszik – feleli Márk.

A fém túl kemény.

Miranda újra kidugja az orrát.

– Ügyes kislány! – mondja Márk.

Most hozd ide a kulcsot!

Csodálkozva kérdezem:

– Tényleg mindent megért, amit mondasz neki?

– Miranda mindent megért – feleli Márk.

Csak mi nem értjük eléggé a delfinek nyelvét.

– Ebben biztos vagy? – kérdezem.

16. fejezet

Miranda megáll előttem.

Megtalálta a kulcsot! Játszik vele.

Feldobja a kulcscsomót a levegőbe,
aztán újra elkapja.

Beleejti a vízbe, majd utána úszik.

Nevetnem kell.

– Ezt azért csinálja,
hogy figyeljünk rá – magyarázza Márk.

Nem tud úgy beszélni, mint mi.

Ezért fütyül, és csapkodja a vizet.

– Tudom, mit akar – mondom.

Azt szeretné, hogy boldog legyek.

– Ugye milyen csodálatos lény? – sóhajt Márk.

– Szerintem szerelmes vagy Mirandába – nevetek.

– Igen, az vagyok – feleli Márk.

Ránézek az órára.

Már elmúlt öt óra.

Apa biztosan hazaért.

– Mennem kell – mondom.

– Nem akarod visszakapni a kulcsodat? – kérdezi Márk.

– De igen... – kezdem.

Miranda megéri, ha megkérem,

hogyan hozza ide?

– Miranda nagyon okos – mondja Márk.

Kinyújtja a kezét.

Én is így teszek, mint Márk.

– Miranda, ide tudnád hozni a kulcsomat? – kérdezem.

Miranda odajön.

A szájában hozza a kulcsot.

Óvatosan leteszi a medence szélére.

Aztán füttyöl.

– Azt mondja, hogy gyere el máskor is – fordítja le Márk.

– Találkozhatok még Mirandával? – kérdezem.

Újra láthatlak téged is?

Márk megvakarja a fejét.

– Gyere holnap ugyanebben az időben.

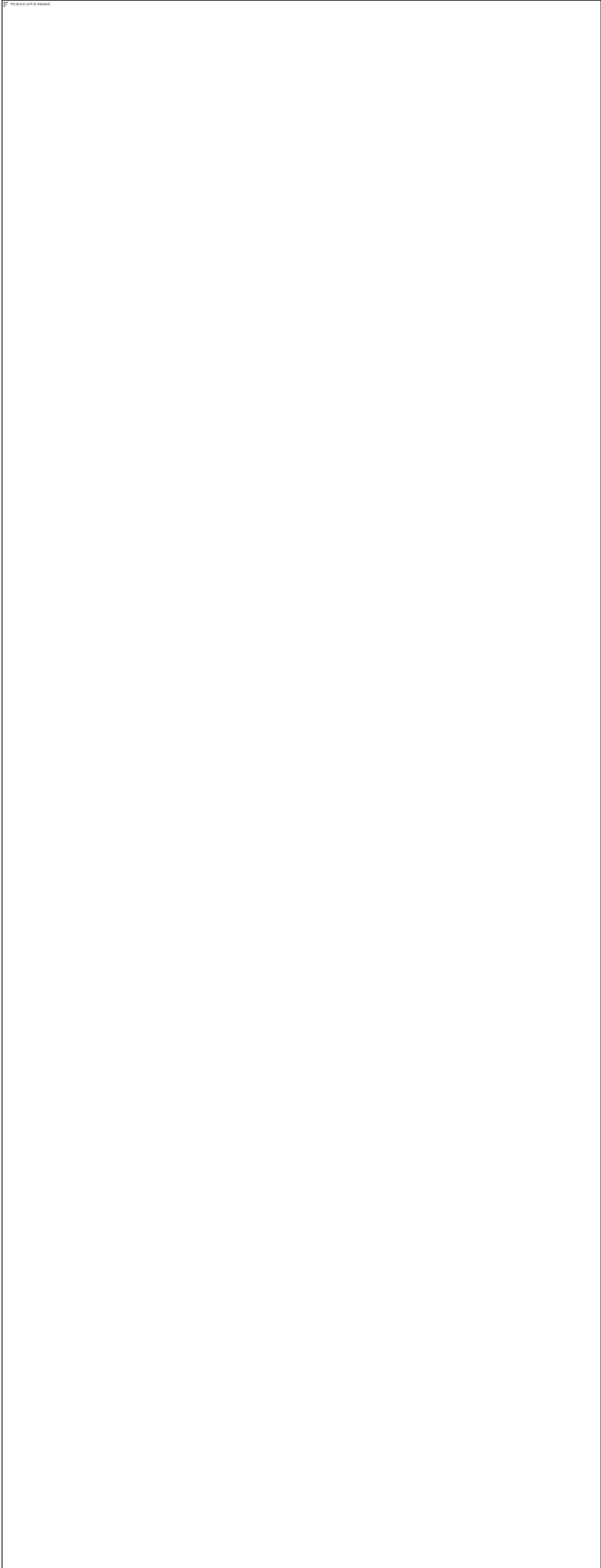
Szeretnél?

Zárás után már nincsenek vendégek.

– Igen – felelem.

Nagyon szeretnék jönni.

– Akkor holnap találkozunk – mondja Márk.

17. fejezet

Sára Miranda a nevem.

Van, aki Mirának hív.

De szerintem

a Sára és a Miranda szebb nevek.

A Miranda azt jelenti, hogy csodálatos.

A Sára azt jelenti, hogy hercegnő.

Régebben nem szerettem magamat.

Féltem.

Nem volt bátorságom iskolába menni.

Az iskolában eldugták a dolgaimat.

Csúnyákat kiabáltak felém.

Senki sem akart a barátom lenni.

Sokszor voltam egyedül.

Most már van bátorságom

iskolába menni.

Néha ki is tudok állni magamért.

Néha megmondom, hogy nem akarom,
hogy bántsanak.

Néha.

Talán egyszer igazán bátor leszek.
És talán egyszer egész nap boldog leszek.

De már nem fáj annyira.

Most már van két barátom az iskolán kívül.
Az egyik barátom Miranda.
Ő egy delfin. Szeret velem játszani.

Miranda megmutatja,
hogymindig önmagad lehetsz,
bármilyen körülmény között.
Önmagad lehetsz egy medencében,
vagy egy iskolában.

Sok ember között is önmagad maradhatsz.
Miranda boldoggá tesz.

A másik barátom Márk.
Ő egy ember.
Márk megérti, hogy mit érzek.

Sok kérdést tesz fel.
Ezeket el kell gondolkodnom.
Könyveket is ad nekem,
hogy elolvassam őket.
Márk bátorságra tanít engem.

A két barátom nem beszél sokat.
De sokat nevetnek.
És az iskolában is lett egy új barátom.
Marinak hívják.

18. fejezet

Mari nem bánt engem.

Utálja a csúfolkodást.

De még nincs elég bátorsága,
hogy szembeszálljon a többiekkel az osztályban.

Csendben marad,
amikor a többiek engem bántanak.

A többiek őt is csúfolják, mert a barátom.

Néha őt is bántják.

Ilyenkor én szólok rájuk.

– Hagyjátok abba!

Nem bánthatjátok a barátomat.

Engem sem bánthat senki.

Mari szerint nagyon bátor vagyok.

Segít nekem, és mellettem áll.

Meghallgat.

Amikor vége az iskolának,

együtt megyünk haza

Mari a szomszéd házban lakik.
A többiek követnek minket,
de nem mernek ránk támadni,
mert ketten vagyunk.

Most már beszélek arról, hogy bántanak.
A tanároknak is elmondom.
Anya és apa nagyon aggódnak.
Korábban semmit sem tudtak erről.
Nagy meglepetés volt nekik,
hogy az iskolában bántanak.

Anya minden héten felhívja az iskola igazgatóját.
– Az iskolának meg kell állítania a bántalmazást – mondja.
Apa is bemegy az iskolába,
és beszél a tanárokkal.
Ők is komolyan veszik a dolgot.
Néhány tanár megkérdezi, hogy vagyok.

Régen ezt senki sem kérdezte.
Nem mindig tudom, mit válaszoljak.
Néha jól vagyok. De néha nem.

Mesélek anyának és apának a delfinekről.
Anya nagyon örül. Szereti a delfineket.
– Tudod – mondja –,
én még soha nem voltam a delfináriumban.
Elmehetnénk együtt?
– Persze – mondja apa.
Én is szeretném látni a delfineket.
Biztos különlegesek.
Ettől én is nagyon boldog leszek.
Megölelem anyát és apát.

– Tetszeni fognak nektek – mondom.
Biztos vagytok benne.
A delfinek is szeretni fognak titeket.
De hétköznapi kell mennünk.
Hétfégen a delfinárium zárva van.

– Megoldjuk – mondja anya.
Nekünk is jó lesz egy kis pihenés a bolt után.
Mikor szeretnéd,
hogyan együtt elmenjünk a delfináriumba?

VÉGE

Mira fél iskolába menni.
Egy nap elveszíti a kulcsát.
Visszamegy a delfináriumba,
hogy megkeresse.

Ott találkozik Mirandával, a delfinnel.
Ennek meglepő következményei lesznek.

Ha szeretnéd,
a könyv képeit ki is színezheted.

Sabira Stahlberg nemzetközileg elismert többnyelvű szerző és kutató. Több mint két tucat gyerekkönyvet írt könnyen érthető nyelven, valamint két kézikönyv szerzője e témában.

További információ a szerzőnő weboldalán:
<https://sabirien.eu/bokpil/>

A könyvhöz pedagógia feldolgozóanyag készült, mely a [Napút Online | Napút Online](#) oldalán található.